

Załącznik 6 P-DO 3

TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA

INFORMACJA DLA PACJENTA

Tomografia komputerowa jest metodą diagnostyki, w której za pomocą promieni rentgenowskich uzyskuje się wielowarstwowe przekrojowe obrazy ciała. Z uwagi na niezwykle wszechstronny zakres zastosowań tomografia komputerowa stała się podstawową metodą obrazowania we wszystkich specjalnościach medycyny.

W trakcie badania, jeśli jest to niezbędne, pacjentowi podawany jest dożylnie jodowy środek kontrastowy. Bezpośrednio po podaniu kontrastu pacjent może odczuwać przez krótki czas „uderzenia gorąca” oraz posmak w ustach, inne objawy należy zgłaszać bezpośrednio po zakończeniu badania.

Bardzo rzadko może wystąpić działanie niepożądane: nudności, wymioty, zaczerwienienie skóry, pokrzywka, dreszcze, omdlenia, nieprawidłowa czynność nerek, zaburzenia oddechu, wstrząs anafilaktyczny, dlatego też po zakończonym badaniu pacjent z założonym wkłuciem pozostaje pod kontrolą w poczekalni przez min. 30 min.. W dniu badania zaleca się zwiększoną podaż niegazowanej wody.

W przypadku diagnostyki narządów jamy brzusznej i miednicy stosuje się również środek kontrastowy podawany doustnie.

ZAPISY NA BADANIE TOMOGRAFII KOMPUTEROWEJ.

Zapisy pacjentów ambulatoryjnych (skierowanie) odbywają się w Rejestracji TK i MR w dni powszednie w godzinach 8:00 – 14:15. Pacjenci hospitalizowania są zapisywani na badanie przez personel kliniki, w której pacjent przebywa.

WSKAZANIA.

- diagnostyka mózgowia, zmiany niedokrwienne, zapalne, nowotworowe,
- diagnostyka twarzoczaszki: oczodoły, zatoki, uszy, nosogardło,
- badania szyi: krtań, tchawica,
- badania kości z rekonstrukcją 3D,
- diagnostyka chorób klatki piersiowej, w tym badania niskodawkowe,
- diagnostyka narządów miękkich jamy brzusznej i miednicy, układ pokarmowy - kolonoskopia, enterokliza, enterografia, układ moczowy - urografia, ocena narządu rodnego, patologie układu chłonnego,
- diagnostyka naczyń tętniczych i żylnych całego ciała,
- diagnostyka schorzeń kręgosłupa,
- diagnostyka urazów wielonarządowych.

PRZECIWWSKAZANIA.

- badania TK nie stosuje się u kobiet w ciąży (poza sytuacjami ratującymi życie),
- uczulenie na jodowe środki kontrastujące jest bezwzględnym przeciwwskazaniem do badania z kontrastem,
- w przypadku schorzeń tarczycy, alergii, paraproteinemii, niewydolności nerek lub wątroby o dożylnym podaniu kontrastu decyduje lekarz radiolog na podstawie dostarczonych wyników badań (poziom hormonów tarczycy, poziom kreatyniny w surowicy krwi), w razie wątpliwości zaleca konsultację odpowiednio lekarza specjalisty,
- pacjenci z cukrzycą przyjmujący pochodne biguanidu (metforminy) i podwyższonym poziomem kreatyniny, powinni skonsultować się z lekarzem prowadzącym lub kierującym na badanie z powodu konieczności zaprzestania przyjmowania leków 2 dni przed i 2 dni po badaniu.

PRZYGOTOWANIE.

W przypadku badań TK jamy brzusznej i miednicy małej w większości przypadków dodatkowo przed badaniem podawany jest doustnie, w formie roztworu, środek kontrastowy. Wypicie przygotowanego roztworu trwa od 1-2 godzin. Na badanie należy przynieść ze sobą 1,5 l niegazowanej wody. Roztwór powinno się pić małymi łykami

Załącznik 6 P-DO 3

i powoli. Na badanie prosimy ubrać wygodne, luźne ubranie bez metalowych dodatków (guzików, spinek, broszek).

W przypadku małych dzieci istnieje możliwość wykonania badań TK w znieczuleniu. W tych przypadkach należy skontaktować się z pracownią w celu ustalenia terminu i zapoznania się z procedurą wykonywania badania.

W dniu badania:

Badanie odbywa się na podstawie czytelnie wypełnionego przez lekarza skierowania. Przed badaniem zostaniecie Państwo poproszeni o wypełnienie ankiety medycznej.

Na badania należy przynieść:

- skierowanie na badanie,
- w przypadku badań refundowanych przez NFZ – dokumenty potwierdzające ubezpieczenie,
- wyniki wcześniejszych badań obrazowych wraz z kliszami lub płytami CD,
- wyniki badań dodatkowych - np. wypisy ze szpitala, wyniki USG,
- wyniki badania poziomu kreatyniny oraz poziomu TSH we krwi.

PRZEBIEG BADANIA.

- większość badań z zastosowaniem tomografii komputerowej przebiega podobnie - pacjent kładzie się na specjalnym ruchomym stole i podczas badania pozostaje w pozycji leżącej, najczęściej na plecach, ewentualnie na boku lub na brzuchu, w czasie gdy stół przesuwa się przez pierścień tomografu,
- personel medyczny opuszcza pomieszczenie z aparatem TK, ponieważ stacja komputerowa, która przetwarza informacje o obrazie, znajduje się w osobnym pomieszczeniu, z którego technik obsługuje skaner i monitoruje badanie (obserwuje cały czas pacjenta),
- badanie jest bezbolesne, zdarza się, że pacjenci mogą mieć nieprzyjemne odczucia związane z podaniem środka kontrastowego, ale nie jest to regułą; nad pacjentem czuwa technik, lekarz i pielęgniarka, a polecenia wydawane są przez mikrofon,
- podczas badania pacjent może zostać poproszony o wstrzymanie oddechu i bezruch, gdyż poruszenie ciała, może spowodować błędy na uzyskanych obrazach, co może wiązać się z niemożliwością uzyskania diagnostycznych wyników,
- badanie zazwyczaj trwa od kilku do kilkunastu minut.

PO BADANIU.

- po badaniu z podaniem środka kontrastującego pacjent poproszony jest o pozostanie min 30 min w poczekalni, celem obserwacji; jeśli nie wystąpią działania niepożądane, to pacjent po wyjęciu przez pielęgniarkę wkłucia dożylnego, może opuścić teren placówki,
- zalecana jest zwiększona podaż płynów w dniu badania, co usprawni wydalanie środka kontrastującego z organizmu.

WYNIK BADANIA.

Wynik składa się z opisu badania wykonanego przez lekarza radiologa oraz płyty CD z nagraniem badaniem. Pacjent badany w trybie ambulatoryjnym odbiera wynik osobiście w Rejestracji TK i MR. Wynik może być odebrany przez osobę pisemnie upoważnioną przez pacjenta. Formularze upoważnień są dostępne w rejestracji. Wyniki badania pacjentów hospitalizowanych lub leczonych w poradniach specjalistycznych są dostępne dla lekarza w szpitalnym systemie informatycznym. Autoryzowany wynik badania wraz z płytą odbierany jest przez personel kliniki/oddziału, w którym pacjent przebywa.